

А К Т

лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів по Коростишівському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"

"28" січня 2026 року

м. Коростишів Житомирського району
Житомирської області

Нами, інженером-лісопатологом I категорії сектору нагляду, обліку та прогнозу філії "Вінницялісозахист" державного спеціалізованого лісозахисного підприємства "Київлісозахист" (далі - філія "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист") Олексієм РАДЕВИЧЕМ (відповідно до листа філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 23 січня 2026 року № 1312/40.1.9-2026), помічником начальника Коростишівського надлісництва Андрієм ПОЯСНИКОМ, інженером ОЗЛ I категорії філії «Столичний лісовий офіс» Ігорем СТРАТОВИЧЕМ, лісничим Андрушівського лісництва Олексієм ДЯЧЕНКОМ, лісничим Івницького лісництва Олександром СОРОКОЮ, лісничим Коростишівського лісництва Романом СЕРПУТЬКОМ, лісничим Корнинського лісництва Романом ЯНКОВСЬКИМ, лісничим Попільнянського лісництва Андрієм ЛУКІНИМ, помічником лісничого Ходорківського лісництва Олександром КІБЕНКОМ в період з 27 по 28 січня 2026 року проведено лісопатологічне обстеження (відповідно до п. 8, 9 Порядку організації охорони та захисту лісів затвердженого Постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612 (далі - Порядок) та Санітарних правил в лісах України затверджених Постановою КМУ від 27 липня 1995 року, № 555 (далі - Правила) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

У таблиці 1 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок **пошкодження стовбурами шкідниками**.

Таблиця 1

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування								Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходу, %
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, м3 на 1 га	категорія лісів		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Андрушівське лісництво														
18	2	24.8	(1)	23.3	10СЗ+КЛГ	91	0.65	1А	30	36	455	2	соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі	5
23	6	5.5		5.5	9СЗ1ЛПД+КЛГ	74	0.65	1А	27	32	370	2	соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі	5
23	18	2.6		2.6	8СЗ2ЛПД+ДЗ	74	0.55	1	25	32	275	2	соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі	5

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шестизубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев). Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 2 штук до 6 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (до 5%) до сильного ступенів пошкодження (до 25%). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Ялинові насадження та насадження в складі яких є ялина європейська (ЯЛЕ) пошкоджені короїдом типографом слабкого ступеню (до 5%). Характер всихання – поодинокий та груповий. Дерев V – VI категорій стану відпрацьовані групою стовбурових шкідників з родини златок, а дерева IV та частково III категорій стану характеризуються наявністю вхідних та вихідних льотних отворів короїда типографа, про що свідчать смоляні потьйоки на стовбурах дерев.

Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів шкідників-ксилофагів характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Дерев сосни V - VI категорій стану відпрацьовані личинками та імаго малого та великого соснових лубоїдів, а IV і частково III - заселені ними.

Другорядні листяні породи дерев, які є в складі насаджень, а також ті які зустрічаються поодинокі вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі осики (ОС), берези повислої (БП) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водянюкою, дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicerca alni*). В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Насадження пошкоджені стихійним лихом (буревій 2025 року), внаслідок чого утворилася значна кількість вітровальних та буреломних дерев, дерев зі зламаними стовбурами, з нахилом стовбура більше 30 градусів, з підірваною кореневою системою, відламанною кроною та її частин, тощо, характеризуються змішаним характером пошкодження – переважно групового та поодинокого характеру. Також є сухостійні (V - VI категорій стану) та всихаючі (IV категорії стану) дерева, які заселені або відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників: малим та великим сосновими лубоїдами, шестизубчастим короїдом, златками.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану всіх обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням дерев стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів. В наявності дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів (трутовиків). Разом з тим поодинокі спостерігаються вітровальні, буреломні дерева, дерева з ухилом більше 30 градусів, дугоподібно зігнуті дерева.

В цілому обстежені насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження хвороб лісу та стовбурових шкідників, і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Загальна обстежена площа по Коростишівському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 166.5 га, в т. ч. по причинах призначення заходів (за переважającym збудником хвороби/шкідником) :

- стовбурові шкідники - 122.8 га.
- аварії та стихійні лиха - 43.7 га.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до Санітарних правил в лісах України рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 166.5 га у 2026 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року (станом на 01.01.2019 року) по ДП "Коростишівське лісове господарство", представленого для лісопатологічного обстеження.

Примітка: *відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведені силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки завершені, ділянки остовповані та відмежовані в натурі.*

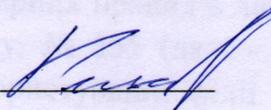
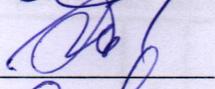
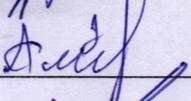
ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки хвороб та шкідників лісу поставити на облік до Книги обліку осередків шкідників та хвороб лісу.
2. За результатами лісопатологічного обстеження, відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. Для недопущення розповсюдження хвороб лісу та стовбурових шкідників, з метою збереження технічних якостей деревини рубки поліпшення санітарного стану лісів (ВСП) необхідно провести в максимально стислі терміни.
5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати та розкидати рівномірно по ділянці, для недопущення розвитку та поширення осередків стовбурових шкідників в суміжних насадженнях.

Акт складений в чотирьох примірниках:

- 1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";
- 2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;
- 3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України";
- 4-й - Коростишівському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" "ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ:

	Олексій РАДЕВИЧ
	Андрій ПОЯСНИК
	Ігор СТРАТОВИЧ
	Олексій ДЯЧЕНКО
	Олександр СОРОКА
	Роман СЕРПУТЬКО
	Роман ЯНКОВСЬКИЙ
	Андрій ЛУКІН
	Олександр КІБЕНКО